

Следващият брой на
„Български архитект“
ще излезе
на 1 септември т.г.

18 • 8 • 2010 20

информационен бюлетин

български архитект

седмично издание на съюза на архитектите в България

тел.: 943 8321, 943 8355; факс: 02/943 8349; E-mail: sab@bularch.org; www.bularch.org

САБ е член на Международния съюз на архитектите, Международния съюз за паметниците на културата и забележителните места,

Асоциацията на признатите европейски експерти, Съвета на архитектите от Европа

Адрес на редакцията: 1504 София, ул. „Кракра“ 11, т. 943 8350, т./факс 943 8326;

E-mail: archvalart@centrum-group.com; Цена: 0.25 лв.

VELUX®

www.velux.bg

BAUMIT
baumit.com

Фасади
Мазилки
Замазки

Roca

THE LEADING GLOBAL
BATHROOM BRAND
www.roca.com

МАРИЦА•М
изкуство в асансьорите
www.maritza-m.com

ФИЛАРХ
проектиране ЕЛ инсталации
www.philarch.com

Intesa®
ЗАКЛЮЧВАЩИ СИСТЕМИ И АКСЕСОАРИ
www.intesa.bg

REYNAERS
aluminium

международно сътрудничество

ПОЛЗОТВОРНА СРЕЩА

На 4 август в Централния дом на архитекта се състоя среща на ръководството на САБ с представители на Красноярската регионална организация на Съюза на архитектите в Русия за установяване на творчески, професионални, културни и бизнес-контакти в тясно сътрудничество. Приятелско писмо от председателя арх. Борис Шаталов бе поднесено на председателя на САБ арх. Г. Бакалов. С арх. Юрий Мельников бяха обсъдени възможностите за съвместни инициативи и бе предложен за обсъждане примерен меморандум от наша страна. Срещата протече в атмосфера на взаимно задоволство и приключи с пожелания за успешна съвместна работа.

арх. Д. Доспевска

архитектурно образование

ВСУ „ЧЕРНОРИЗЕЦ ХРАБЪР“ ЩЕ ДИПЛОМИРА БАКАЛАВЪР „АРХИТЕКТ-ДИЗАЙНЕР“

Варненският свободен университет „Черноризец Храбър“ за първи път приема кандидат-студенти в специалността „Дизайн за архитектурна среда“. Новата бакалавърска програма у нас ще обучава специалисти за оформление на външна и вътрешна среда. Това означава оформление на екстериорни и интериорни пространства - площади, улици, градини, обществени, жилищни, производствени сгради и оформление на изложения, панаири и на различни културни и спортни събития.

Учебният план по специалността се основава на традициите в архитектурното и художествено обучение, обогатени със специфичен дизайнерски подход към средата и при участие на

модерни технологии. Обучението в „Дизайн за архитектурна среда“ е 8 семестъра. Дипломираните се ще получават образователно-квалификационна степен „бакалавър“, с която могат да се реализират в архитектурни, дизайнерски и рекламни бюра, строителни фирми или в публичния сектор – местна и държавна администрация. Новата специалност дава възможност за плавно продължаване на обучението по специалност архитектура и получаване на степен „магистър“.

Желаещите да изучават тази специалност в Архитектурния факултет на ВСУ „Черноризец Храбър“ се явяват на практически изпит – композиране, и събеседване с жури. Целта на персо-

налното интервю е да се провери личната мотивация на кандидатите, тяхната професионална пригодност и талант. Балът за класиране е сборната оценка от двата конкурсни изпита, като завършилите художествена гимназия получават бонус от една единица. Приемат се кандидати и с положени изпити за специалностите „Архитектура“ и „Дизайн“ в други висши училища.

Приетите за обучение кандидат-студенти ще могат да ползват условия за разсрочено плащане на семестриалните такси или студентски кредит. За повече информация: <http://ksp.vfu.bg/bakalavar-izpitni-sesii.html>

Дружество „Синтез, интериор, дизайн, реставрации“

**ПРОТОКОЛ ЗА СЪТРУДНИЧЕСТВО
МЕЖДУ
СЪЮЗА НА АРХИТЕКТУРИТЕ В БЪЛГАРИЯ (САБ)
И
КАМАРАТА НА АРХИТЕКТУРИТЕ НА ТУРЦИЯ (КАТ)**

I. СТРАНИТЕ по този Протокол за сътрудничество са Съюзът на архитектите в България (оттук нататък означен като САБ) и Камарата на архитектите на Турция (оттук нататък означена като КАТ).

II. ЦЕЛТА на този Протокол за сътрудничество е да:

- укрепи доверието между членовете си и обществото;
- създаде здравословна творческа и бизнес среда между тях;
- осигури взаимно улеснение на работата на членовете на двете страни;
- приложи добрите практики в съвместните международни инициативи и взаимоотношения;
- повиши взаимно качеството на специализираните познания в областта на архитектурата.

СТРАНИТЕ се договориха принципно за:

Член 1. Обмен на информация относно:

- Специализирано законодателство в сферата на защитата на архитектурното наследство на Турция и България;
- Законодателство за местната власт и самоуправление;
- Икономическите правила и статистики, свързани с архитектурната професия;
- Професионални и културни дейности, които са реализирани или са планирани да се реализират от централните управления на двете страни;

Член 2. Професионално и културно сътрудничество в:

- Планиране и реализиране на технически посещения на административно ниво на двете организации;
- Обмен на изложби, семинари, конференции, пленери и други подобни професионални дейности;
- Организиране на периодични посещения до различни градове в България и Турция за членове на двете организации, за да се засили близостта и солидарността и да се осигури възможност за удовлетворяване и насърчаване на тяхното творчество;
- Обмен на материали за публикуване в техните респективно професионални списания ако и когато е възможно;

сания ако и когато е възможно;

- Установяване и развитие на професионален работен дух на сътрудничество и среда, които ще създадат институционална база за бъдещо развитие и разширяване на професионално сътрудничество;

- Развитие и изпълнение на съвместни изследвания и проекти свързани с обекти от историческото и архитектурно културно наследство на България и Турция;

Член 3. В областта на стратегическото планиране и международни отношения:

- Взаимно участие на представители на САБ и КАТ в техните експертни комитети и специализирани органи по въпроси от взаимен интерес;

- Съвместно участие при събития от значителна важност за обществото;

- Съвместно участие в инициативи и събития в Турция, България и извън тях;

- Сътрудничество за възраждането и развитието на Балкански конференции по архитектура и за подобряване на връзките между архитектурните организации на Балканите и страните от ФАЧР;

- Стратегическо сътрудничество в платформите на МСА, МСА-регион II, САЕ и ФАЧР;

Член 4. Този Протокол може да се разпростре в бъдеще и върху неназовани в него области на сътрудничество, като за това ще се подписват съответните анекси. Тези анекси ще са неразделна част на настоящия Протокол, като за всяка конкретна дейност, упомената в настоящия Протокол, ще се подписва конкретен договор.

Член 5. Този Протокол е подписан за срок от пет години и ако няма писмено тримесечно предизвестие за неговото прекратяване от една от страните, автоматично се подновява за нов пет годишен период.

Член 6. Добавки, промени и актуализации, касаещи този Протокол, ще се вземат под внимание при писмено предложение на една от страните и след съгласието на двете страни.

Член 7. Езикът, който ще се използва в оригиналния текст на Протокола, кореспонденцията и всеки друг официален документ, ще бъде английски език.

Член 8. Този Протокол за сътрудничество влиза в сила от датата на подписването му от страните.

Подписан в 2 екземпляра на английски език от надлежно упълномощените представители на двете страни на 9/8/2010 в Истанбул, Турция.

**За САБ: арх. Георги Бакалов,
Председател**

**За КАТ: арх. Еюп Мухджу,
Председател**

конкурси

ПРЕДЛОЖЕНИЯ ЗА НАГРАДАТА MIES VAN DER ROHE 2011

Наградата на Европейския съюз за съвременна архитектура, на името на фондация „Mies van der Rohe“, се присъжда на всеки две години. Това е съвместна инициатива на Европейската комисия и Фондация „Mies van der Rohe“ и има **следните основни цели**: • да се поощрят изключителните постижения на европейската архитектура; • да допринесе за издигането на професията; • да се подкрепят архитекти от целия Европейски съюз; • да се подкрепят млади архитекти в началото на професионалната им кариера.

Стремежът е инициативата да се превърне в платформа за изследване, развитие и прилагане на устойчиви архитектурни практики, които минимизират негативното въздействие на строителството върху околната среда, както и да се промотират социалните, икономическите и културните предимства на бъдещо устойчиво развитие.

Изборът на финалистите преминава през няколко етапа и е свързан с разглеждане на номинираните проекти, определяне на финалистите, посещаване на обектите-финалисти и избиране на победителя в конкурса, както и носител на специалната награда за изгряващ архитект.

Отличието носи на победителя **60 000 евро** премия, а на носител на специалната награда – 20 000 евро. Заедно с тях победителите получават и скулптура, с дизайн на Хавиер Корберо.

В допълнение към двете награди, журито избира творби, които се включват в каталог, който се публикува и разпространява по време

на пътуваща изложба с проектите. Това позволява на всяко издание на Наградата да се превърне в своеобразна двугодишна антология, която документира еволюцията на Европейската архитектура и представлява важен архив, включващ фотографии, оригинални рисунки, дигитални материали и модели. Пътуващата изложба и издаденият каталог са естественият завършек на състезанието.

Изисквания към обектите, които ще бъдат номинирани от САБ: 1. Трябва да са построени в България или други европейски страни от членове на САБ и/или КАБ; 2. Да са построени в България от архитекти от други европейски страни; 3. Сградите трябва да са построени в периода от 1 януари 2009 до 31 декември 2010 г.

Необходима информация за изпращане: 1. Попълнен образец (от този сайт) с данни за сградата и авторите ѝ; 2. От осем до дванадесет снимки на сградата (интериор, екстериор, детайли, както и всякакви други по преценка на авторите).

Критерии, по които ще бъдат оценявани обектите: 1. Оригиналност на архитектурния образ; 2. Използване на иновативни технологии и материали; 3. Високо качество на изпълнението; 4. Устойчивост, екологосъобразност и енергийна ефективност.

Моля, изпращайте вашите предложения на имейл: miesaward2011@abv.bg до 25 септември 2010 г.

За допълнителна информация:

тел. 0884070032 – Янакиева; имейл: miesaward2011@abv.bg

Сайт: <http://miesbg2011.wordpress.com/>

ЛАБА, ЛИПСВАШ НИ !

Не отдавна ни напусна Георги Лабов. Приятелят, колегата, човекът, който винаги имаше кауза и страстно се бореше за нея.

Заедно със Стефан Продев и други ентузиастични той създаде десет години преди всички останали граждански общества „Клуб на приятелите на софийската архитектура“, за да защитава София от недомислия.

Той никога не би приел случайни предложения, да зазира кметството на София сред чаршията (най-неподходящите сбутани пазарски квартали) на града. Той добре знаеше къде е било от деня на Освобождението ядрото на София и ни го показва с публикуването на първия план след Освобождението от 1879 г.

Той се беше ровил на дълбоко, за да докаже как Дворецът е възникнал върху стария конак. Той познаваше добре старанието на Рупел Майер и Грюнгер да превърнат стария конак в европейска перла.

А градската градина Лабов винаги присъединяваше към Двореца. При това нещата за него бяха изградени всеобхватно. „Необходимо е да се изтъкне, че за нас сградата на конака има много по-важно историческо, отколкото архитектурно значение (из книгата на Георги Лабов „Архитектурата на София“. Тази сграда неизменно съпътства почти всички събития в историята на града. Пък и не само на града, а и на отечеството. Тук е връчен на жестокия поробител протестът на 800 софийски граждани срещу мнимите свободи, възвестени от кон-

ституцията на Митхад паша. Тук беше съден и осъден на смърт великият Левски. В конака започна трудните си дни Третата българска държава. От неговия балкон беше обявена България за Република. Малко е запазено от предишния образ на конака, но присъствието на тази сграда тук е необходимо за историческата памет на нашия народ“.

Това е кметството на София. В момента се провежда конкурс за преместването на НХГ в бъдещия български Лувър. Скромно можем да кажем, че сме предложили по-подходящо място (сп. „Архитектура“, 3/2010). При всеки случай НХГ няма да остане в двореца.

Колкото до функциите и размерите трябва да се знае, че зад представителната част (7 200 кв.м) ще има обществени площи (20 700 кв.м) за офиси на кметството. Лаба, знаем, че ти щеше да бъдеш с нас. Начело. Лаба, ти ни липсваш. Липсваш и на София.

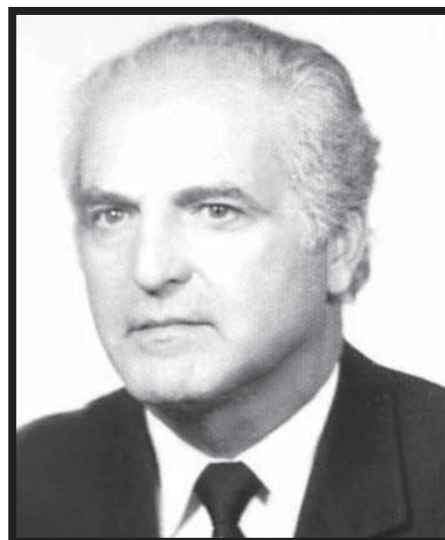
*арх. Любомир Панчев,
арх. Владимир Антонов
проф. арх. Йордан Марков*

ТЪЖЕН ПОМЕН

на 20.08.2010 год. се навършват

40 ДНИ

от смъртта на архитект

ГЕОРГИ ЛАБОВ

на 78 години

Ти ни научи да обичаме и да прощаваме.
Да се борим и да създаваме.
Да не сме фалшиви и да не се страхуваме.
Ти ни научи да вярваме в себе си и да се доказваме.
Да помагаме и да се раздаваме.
Да мечтаем и да не съжяляваме.
Ти ни научи да живеем.
Благодарим ти!
Обичаме те! *От семейството*

Възпоменанието ще се извърши на 20.08.2010 г.
от 18.00 ч. в Клуба на Съюза на архитектите в България
на ул. „Кракра“ 11, София.

Старият конак с джамията

На 5 август
внезапно почина
**арх. Атанас
Стоев**

род. на 07.07.1947 г.
Поклон пред паметта му!
САБ – София

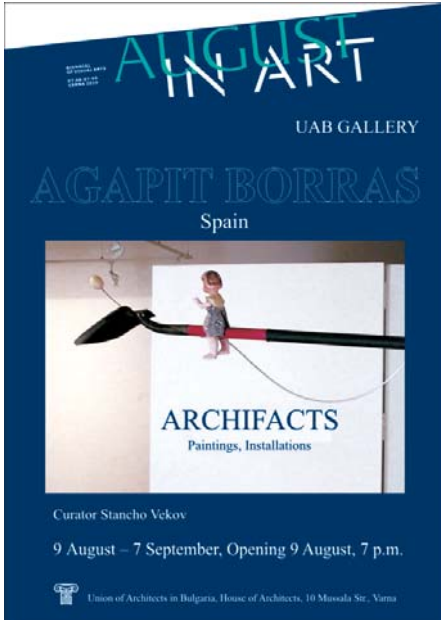
На 15.08.2010 г.
се навършват
5 месеца
от смъртта на

арх. Йордан Игов
род. на 17.01.1937 г.

Поклон пред паметта му!
САБ – София

Напусна ни
**арх. Анастасия Борисова
Попова-Ризова**
29.08.1931 - 05.08.2010
Поклон пред светлата й
памет!
Сдружение „Кольо Фичето“

На 2 август
почина на 68 г.
скъпият ни колега
арх. Георги Василев
Поклон пред паметта му!
Дружество на
архитектите в Ямбол

АРХИФАКТИ ОТ „ГОЛЯМАТА ВЪЛНА“

Изложба на Агапит Борас – Испания

9 август – 7 септември, Дом на архитекта, Варна,

Агапит Борас, архитект и председател на Съюза на архитектите в Каталуня, е едно от познатите имена на визуалната артистична сцена в Барселона, (където живее) и в Испания. Независимо дали са експонирани в интериорно галерийно пространство или в екстериора на

естествената среда, неговите обекти и инсталации провокират различни гледни точки към познатото и създават нови смисли. Художникът има специално отношение към предметите, търси в тях проекцията на човека и епохата, обича да ги докосва и сам да ги създава, харесва примитивните култури, глинените изделия и простите оръдия на труда. Роден във фабрика за играчки, създадена от дядо му (там работели и баща му, и брат му), той израства сред дърво, картон и хартия. По-късно в Архитектурния институт научава реда и мярата на нещата, но в целия процес на архитектурното проектиране изборът на материали, графики и цветове и досега си остава за него най-вълнуващото занимание. То го зарежда с една специална чувствителност за света, несравнима с нищо друго, по собствените му думи.

„Има един магазин на улица Tallers в Барселона зад La Vanguardia, в който се продава картон. Често ходя там, за да вдихвам аромата на предметите, да ги докосвам, да усещам текстурата и цветовете им. Това възбужда въображението ми“, споделя Агапит Борас. Неслучайно любимият му архитект е Мис ван дер Рое, известен с крилатата фраза „По-малкото е повече“. Цитира още иконата на германската архитектура Карл Фридрих Шинкел, който карал студентите си да рисуват сгради, след което изисквал да нарисуват втори път същите сгради, но вече разрушени и превърнати в отломки. Това насочвало бъдещите архитекти не само към душата, но и към преходността на материалното, които са най-добре изразени в изящството на калиграфията и съвършената простота на предмета в източното изкуство, смята Агапит Борас.

Зареден с енергията на своите испански корени и пречупвайки разнородни културни влияния през личното си светоусещане, Агапит Борас задава в своите творби въпросите на съвременното - за отдалечаването от същността, за осквернената красота и фетишизираното забавление, за консуматорското общество и замърсяването на природата. Тревожният подтекст достига степен на саркастичност в инсталациите с куклата-нимфетка, еротично възседнала лопата или в забучените щеки за голф в тоалетната чиния, напомняща за хилядите кв.км. плодородна земя, унищожена заради скъпите голф игрища/ачки, символ на висок обществен статус днес. Буквалният прочит за изхвърлянето на природата, като отпадък и за подмяната на ценностите носи не само необходимата доза провокация, но ни връща и към онази брюкселска изложба, в която прословутото клекало на Давид Черни бе закрито с черен креп, по волята на фарсово обидилите се български политици. Испанецът Агапит Борас не знае за чеха Давид Черни и българската му връзка, но пък се е потрудил да открие любопитен исторически паралел между Испания и България.

Испания: 40 години диктатура (1939-1979) и 30 години демокрация (1980-2010)
 България: 45 години диктатура (1945-1989) и 21 години демокрация (1989-2010).
 Темповете на планиране и урбанизация след Втората световна война, както и неимоверното хотелско застрояване, особено по крайбрежието, особено в годините на демокрация, причиняват и в двете страни сходен екологичен, климатичен, демографски и териториален дисбаланс, заради който пренаселените градове и маргинализираните села в еднаква степен, макар и по различен начин, губят идентичността си. И в този – не само испански или български, а глобален процес устойчивостта на развитието и качеството на живот, като най-висока мярка за съвременна държавна политика, опират отново до ценностите.

Идеята за тях присъства най-напред в оригиналната словесна конструкция „Архифакти“, дала заглавието на изложбата. То отваря пътя на разсъждението (и съмне-

нието) за фактите от архитектурата, като културни артефакти, асоциативно подсказва връзката с архетипа и дори с натурфилософското архе, като първоначалото на света. Посоката на мислене отвежда до Вавилонската кула и необходимостта от смяна на съществуващата парадигма пред алтернативата на Библейския потоп и Голямата вълна... Но Голямата вълна, както уточнява кураторът на VII Биенале „Август в изкуството“ Мария Василева, освен научно понятие с катастрофична визия, е и метафора за необятното и фантазното, за преодоляването и себенадмогването. „Архифакти“-те на Агапит Борас артикулират тъкмо тази семантика, обогатявайки я с елегантно чувство за хумор и интелектуална ирония. Изведени в стилъв знак, хуморът и иронията характеризират монасите, приведени в естествената извивка на мотиките или предизвикателния дамски крак, излязъл нерегламентирано от стената, прозират в ефирните висящи обекти, превзели с лекота галерията в Дома на архитекта и т.н. Навсякъде в подбора използваното на материали (дърво, метал, картон, пластмаса) и при самото изграждане на инсталациите преобладава дълбоко премислен минимализъм, чиято конкретика освобождава мисълта и формулира послания. Това е начинът на Агапит Борас за случване на онази комуникация, която наистина превръща малкото в повече.

куратор: арх. Станчо Веков

Виолета Тончева

НОВИНИ

На 11 август т.г. Главният секретар на САБ арх. Ваня Фурнаджиева предостави на Председателя на САБ арх. Георги Бакалов нотариалния акт за имота на САБ на ул. „Оборище“ № 1 в София.

